

The background is a light blue gradient. There are several realistic water droplets of various sizes scattered around the edges of the page, particularly in the top-left, top-right, and bottom-right corners. The droplets have highlights and shadows, giving them a three-dimensional appearance.

GRADIVA NI POTREBNO NATISNITI!
ODGOVORE ZAPIŠI V ZVEZEK ZA NARAVOSLOVJE.

„MODRI PLANET“

NARAVOSLOVNI DAN ZA UČENCE 7. RAZREDA

PRIPRAVILA: MERILIN ŠUT

APRIL 2020

V MESECU MARCU IN APRILU, ODKAR POTEKA IZOBRAŽEVANJE
NA DALJAVO, SO SE ZVRSTILI TRIJE POMEMBNI DATUMI:

22. MAREC – SVETOVNI DAN VODE

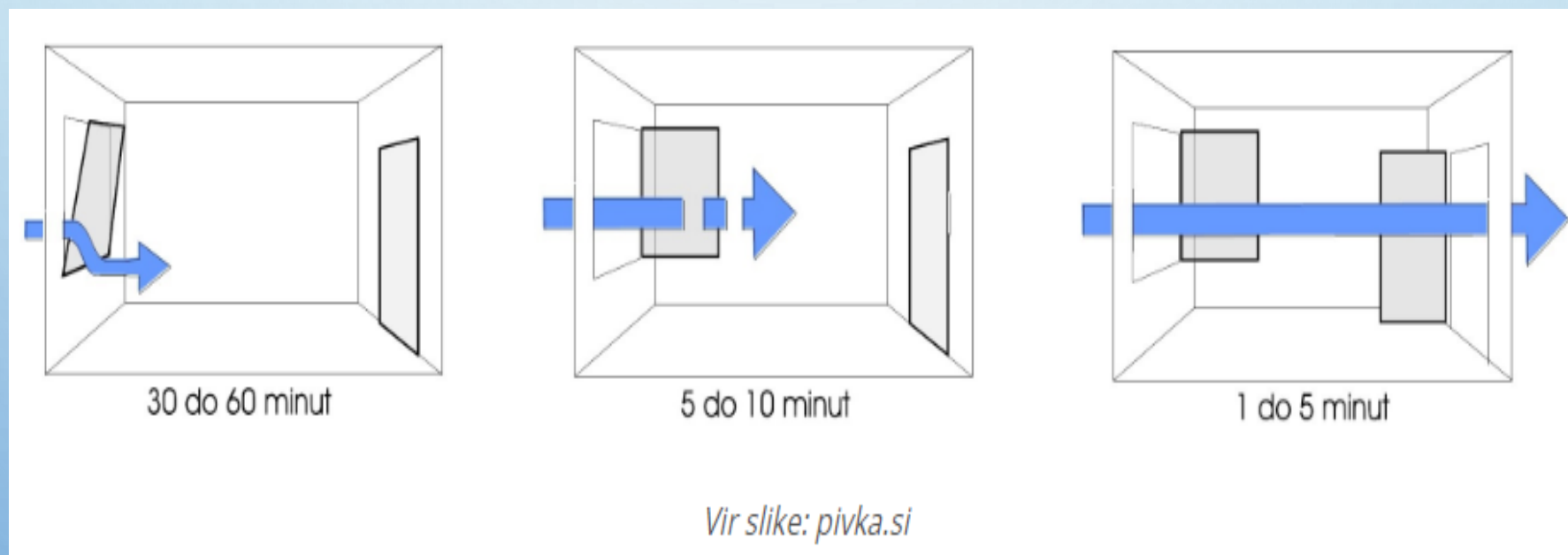
7. APRIL – SVETOVNI DAN ZDRAVJA

22. APRIL – SVETOVNI DAN ZEMLJE

ZATO BOMO DANAŠNJI NARAVOSLOVNI DAN
NAMENILI „MODREMU PLANETU“.

- ZJUTRAJ, KO SE ZBUDIŠ, PREZRAČI SVOJ PROSTOR, SAJ BOŠ NA TA NAČIN V PROSTOR OMOGOČIL DOTOK SVEŽEGA ZRAKA.

ČLOVEK POTREBUJE 400 L SVEŽEGA ZRAKA NA URO, ZATO JE PREZRAČEVANJE IZJEMNEGA POMENA ZA ZDRAVJE.

- TUDI SKOZI DAN NE POZABI VEČKRAT PREZRAČITI PROSTOR.

- DAN ZAČNI S KOZARCEM VODE.

VIR: [HTTPS://WWW.FREEPIK.COM/PREMIUM-PHOTO/CLOSEUP-GLASS-WATER-TABLE-NATURE-BACKGROUND_5247664.HTM](https://www.freeik.com/premium-photo/closeup-glass-water-table-nature-background_5247664.htm)

- NATO SI PRIPRAVI IN POJEJ ZDRAV ZAJTRK.

VIR: [HTTP://WWW.NUTRIS.ORG/PREHRANA/NOVICE/ZDRAVJE/230-ZDRAV-ZAJTRK-KI-NAS-NASITI.HTML](http://www.nutris.org/prehrana/novice/zdravje/230-zdrav-zajtrk-ki-nas-nasiti.html)

- DA BOŠ POPOLNOMA PRIPRAVLJEN, NAMENI ŠE NEKAJ MINUT GIBANJU IN SPROSTITVI, SAJ BO TO POZITIVNO VPLIVALO NA TVOJE DOBRO POČUTJE, PA TUDI NA BOLJŠI SPOMIN IN UČENJE.

DANAŠNJI NARAVOSLOVNI DAN BOMO NAMENILI
»MODREMU PLANETU«.

„IF THERE IS MAGIC ON THIS PLANET, IT IS CONTAINED IN WATER.“

(LOREN EISELEY)

ČE BI KOT ASTRONAVTI LETELI PO VESOLJU IN RAZISKOVALI NJEGOVO PROSTRANSTVO, BI VIDELI, DA JE [PLANET ZEMLJA](#) MODRE BARVE. (KLIKNI)

MODRINO, ZNAČILNO ZA NAŠ PLANET, ZEMLJI DAJE NAJBOLJ RAZŠIRJENA SNOV, KI POKRIVA VEČ KOT 70 % NJENEGA POVRŠJA – VODA.

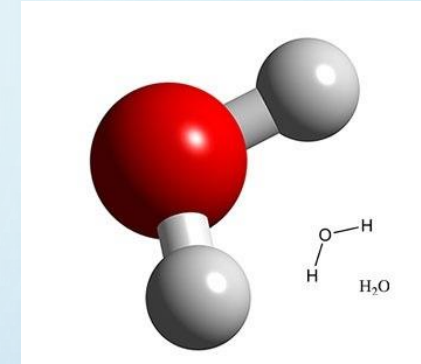
VODA GRADI HIDROSFERO (*HYDROS* – VODA, *SFERA* – KROGLA). ZEMLJINO HIDROSFERO SESTAVLJA VSA VODA, KI JO NAJDEMO POD IN NAD POVRŠJEM: OCEANI, MORJA, JEZERA, REKE, PODZEMNE VODE, LEDENIKI IN POLARNI LED TER VODA V ZRAKU.

CELOTNA KOLIČINA VODE V HIDROSFERI ZNAŠA $1,4 \cdot 10^{18} \text{ m}^3$.

POGLED NA „MODRI PLANET“ NAS LAHKO PRIVEDE DO MISLI, DA JE VODE V NEOMEJENIH KOLIČINAH ZA ZADOVOLJEVANJE VSEH POTREB ŽIVIH BITIJ, VENDAR TEMU NI TAKO.

KAKO JE SESTAVLJENA MOLEKULA VODE ?

DVA ATOMA VODIKA IN EN ATOM KISIKA TVORIJO MOLEKULO VODE, KI IMA ŠTEVILNE POSEBNOSTI IN BREZ KATERE ŽIVLJENJA, KOT GA POZNAMO DANES, NE BI BILO.

AGREGATNA STANJA VODE

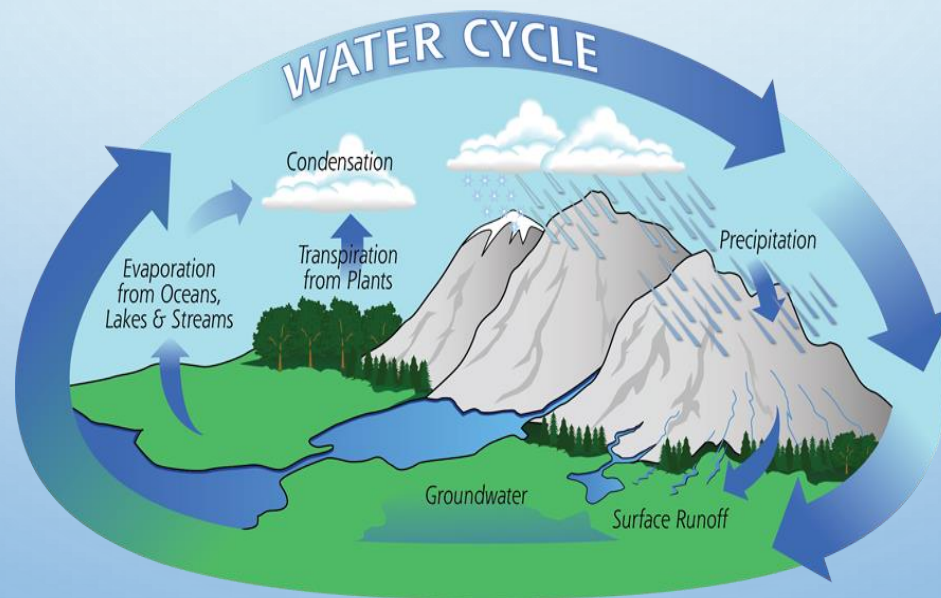
VIR: [HTTPS://SL.WIKIPEDIA.ORG/WIKI/VODA](https://sl.wikipedia.org/wiki/Voda)

VODA JE EDINA SNOV, KI SE V NARAVI POJAVLJA V VSEH TREH AGREGATNIH STANJIH: V TRDNEM KOT LED, V TEKOČEM KOT TEKOČA VODA IN V PLINASTEM KOT NEVIDNI VODNI HLAPI.

VODNI KROG

VODNI KROG JE PROCES KROŽENJA VODE V NARAVI. ZARADI SEGREVANJA POVRŠJA VODA IZ OCEANOV IZHLAPEVA V OZRAČJE, V OBLAKIH SE KONDENZIRA IN V OBLIKI PADAVIN PADE NAZAJ NA ZEMLJO, OD KODER ZOPET IZHLAPEVA. KROŽENJE VODE POGANJATA SONČNA ENERGIJA IN NJENA TEŽNOST.

V APLIKACIJI [NA POVEZAVI](#) SI OGLEDJ POT VODE PO VODNEM KROGU. (KLIKNI)

VIR: [HTTPS://GPM.NASA.GOV/EDUCATION/WATER-CYCLE](https://gpm.nasa.gov/education/water-cycle)

ZA TISTE, KI ŽELITE VEČ, LAHKO NAREDITE PREPOST **POSKUS VODNI KROG**.
NAVODILA SO NA ZADNJI STRANI.

KOLIKO JE PITNE VODE NA „MODREM PLANETU“?

KAR 97 % VSE VODE NA ZEMLJI JE SLANE VODE (OCEANI IN MORJA). LE 3 % JE SLADKE VODE, PRI ČEMER STA 2 % SLADKE VODE SHRANJENA V OBLIKI LEDU. PREOSTALI 1 % PREDSTAVLJAJO POVRŠINSKE IN PODZEMNE VODE. IN LE MAJHEN DELČEK OD TEGA 1 % JE ČISTE IN DOSTOPNE PITNE VODE.

[NA POVEZAVI](#) SI OGLEJ VIDEO, KOLIKO JE PITNE VODE NA SVETU. (KLIKNI)

KJE SO NAJVEČJE ZALOGE PITNE VODE V SLOVENIJI?

SLOVENIJA JE ENA IZMED NAJBOLJ VODNATIH DEŽEL NA EVROPSKEM KONTINENTU.

V SLOVENIJI SO PODZEMNE VODE GLAVNI VIR PITNE VODE, SAJ OSKRBUJEJO KAR 97 % PREBIVALSTVA.

KRAŠKI SVET SE RAZPROSTIRA KAR ČEZ TRETJINO DRŽAVE IN S ČRPANJEM VODE IZ TEH VIROV SLOVENIJA POKRIJE PRIBLIŽNO POLOVICO POTREB.

NAJVEČJE ZALOGE PODZEMNE VODE SO V POREČJU SAVE.

POVRŠINSKE VODE SO BOLJ IZPOSTAVLJENE ONESNAŽEVANJU. ČISTO PITNO VODO IZ TEH VIROV NAJDEMO LE ŠE V GORATIH IN GOZDNATIH PREDELIH.

GLAVNI ONESNAŽEVALCI VODE

DANES SO ONESNAŽENI VEČ ALI MANJ VSI VODNI VIRI, OD VODE V OZRAČJU DO PODZEMNIH VODA.

POZNAMO TRI GLAVNE VIRE ONESNAŽEVANJA:

- INDUSTRIJA, RUDARSTVO, GRADBENIŠTVO (STRUPENE SNOVI, TEŽKE KOVINE, SEDIMENTI, KISLINE...)
- KMETIJSTVO (OSTANKI MINERALNIH IN NARAVNIH GNOJIL, PESTICIDI, HERBICIDI...)
- GOSPODINJSTVO (PRALNA, POMIVALNA IN ČISTILNA SREDSTVA, ODLAGANJE ODPADKOV IN OSTANKOV HRANE, ZDRAVILA, OLJA...)

[NA POVEZAVI](#) POD ZAVIHKOM ONESNAŽEVANJE VODE SI LAHKO OGLEDAŠ ANIMACIJO. (KLIKNI)

ZAKAJ MORAMO VAROVATI VODNE VIRE?

OD VODE SMO ODVISNA VSA ŽIVA BITJA. VPLIVA PA TUDI NA GEOLOŠKE IN PODNEBNE RAZMERE.

KAKO VARUJEMO VODNE VIRE?

RAZMISLI IN NAPIŠI ALI NARIŠI,
NA KAKŠNE NAČINE BI LAHKO PRISPEVAL K VAROVANJU VODNIH VIROV.

KAJ JE PITNA VODA?

PITNA VODA JE ČISTA VODA, BREZ ZDRAVJU ŠKODLJIVIH SNOVI IN POVZROČITELJEV BOLEZNI Z USTREZNO VSEBNOSTJO MINERALOV.

PITNA VODA JE NAMENJENA PITJU, KUHANJU, PRIPRAVI HRANE ALI ZA DRUGE GOSPODINJSKE NAMENE TER ZA PROIZVODNJO IN PROMET ŽIVIL.

KOLIKO VODE PORABIŠ?

RAZMISLI IN NAPIŠI, KJE IN ZA KAJ V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU UPORABLJAŠ VODO.

ALI VEŠ, KOLIKO PITNE VODE NA DAN PORABITE V VAŠEM GOSPODINJSTVU ZA OSEBNO NEGO IN GOSPODINJSKA OPRAVILA?

MED OPRAVLJANJEM VSAKODNEVNIH NAVAD IN POTREB SPLOH NE RAZMIŠLJAMO, KOLIKO VODE OB TEM PORABIMO.

S POMOČJO TABELE NA NASLEDNJI STRANI IZRAČUNAJ PORABO VODE V VAŠEM GOSPODINJSTVU V ENEM DNEVU.

KOLIKO VODE PORABIŠ?

tabela Koliko vode porabite v enem dnevu?

Aktivnost	Količina vode (litri)		Kolikokrat na dan		Skupna količina porabljene vode (litri)
Umivanje zob (zaprta pipa)	1	x		=	
Umivanje zob (odprta pipa)	5	x		=	
Umivanje obraza in rok	5	x		=	
Tuširanje	30	x		=	
Kopel	80	x		=	
Splakovanje stranišča	7	x		=	
Skodelica čaja/kave/hladne pijače	0.3	x		=	
Pranje perila (pralni stroj)	70	x		=	
Pomivanje posode (pomivalni stroj)	30	x		=	
Pomivanje posode (ročno)	6	x		=	
Kuhanje	5	x		=	
Skupna količina porabljene vode v enem dnevu (litri):					

Prilagojeno po: http://www.climatechoices.org.uk/docs/water_use.pdf

KAKO VARČUJEMO Z VODO?

VODA VELJA ZA OBNOVLJIV VIR ENERGIJE, A JO ZARADI HITRE RASTI POPULACIJE IN TEHNOLOŠKEGA NAPREDKA IZRABLJAMO VELIKO HITREJE.

ŽAL SE LJUDJE PREMALO ZAVEDAMO POMENA OHRANJANJA VODNIH VIROV, ZATO Z VODO PREMALO VARČUJEMO.

POMEMBEN KORAK K TRAJNOSTNI RABI VODNIH VIROV JE SPREMEMBA VEDENJA LJUDI.

NARAŠČAJOČE ONESNAŽEVANJE IN INTENZIVNA PORABA POVEČUJETA POTREBO PO ODGOVORNEM RAVNANJU IN SKRBNEM NAČRTOVANJU PRIHODNJE RABE VODE.

PRESKRBA S PITNO VODO PRIHODNJIH GENERACIJ JE ODVISNA OD TEGA, KAKO Z VODO RAVNAMO DANES.

KAKO VARČUJEMO IN ODGOVORNO RAVNAMO Z VODO?

RAZMISLI IN NAPIŠI ALI NARIŠI,
NA KAKŠNE NAČINE BI LAHKO PRISPEVAL K VARČEVANJU IN
ODGOVORNEMU RAVNANJU Z VODO.

POSKRBI, DA BOŠ OZAVEŠČAL SEBE IN DRUGE O ODGOVORNI PORABI VODE IN OHRANJANJU NARAVNIH VIROV.

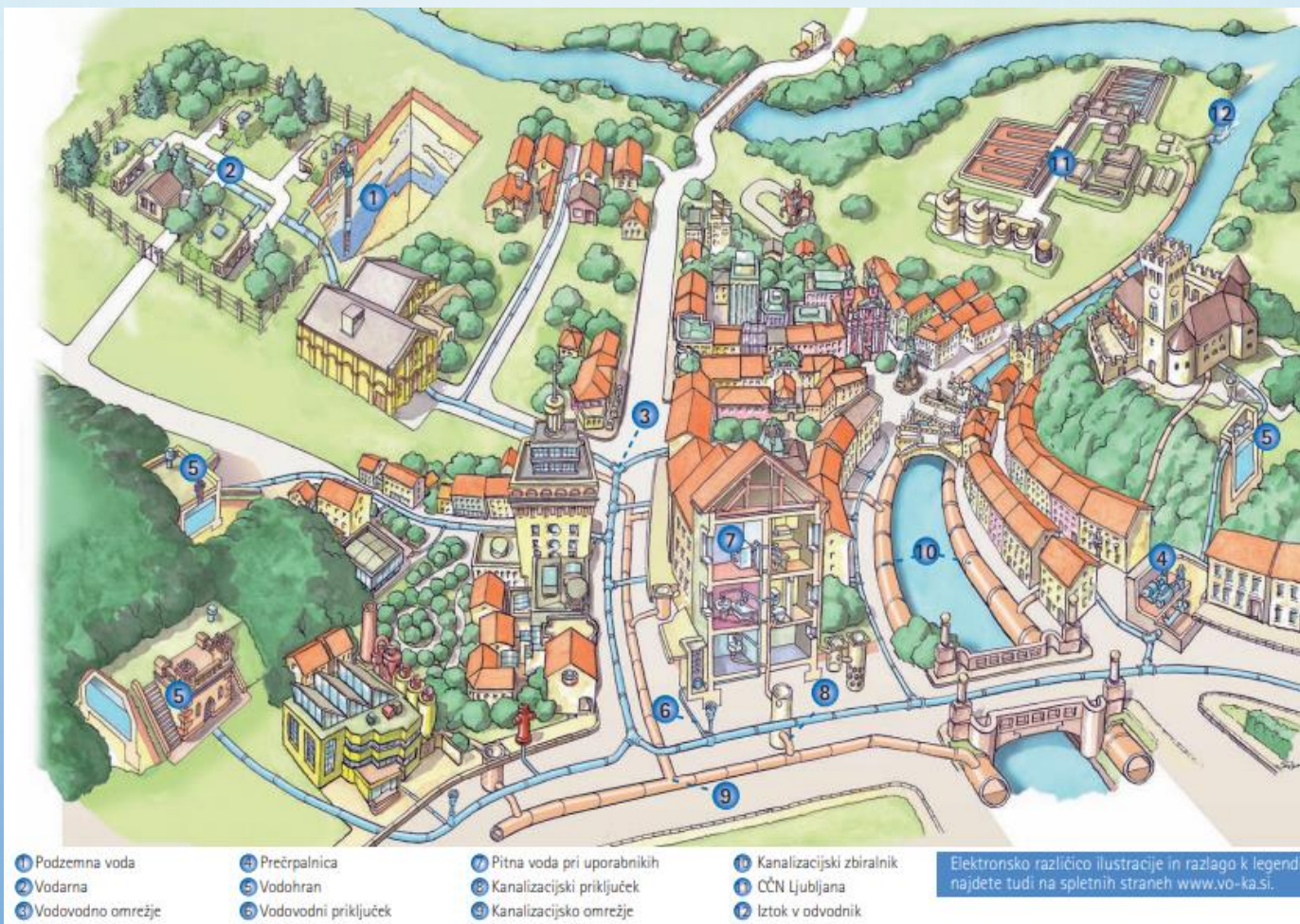
VSAKA KAPLJICA ŠTEJE

ALI SI VEDEL, DA ČE IZ PIPE TEČE LE KAPLJICA VODE NA SEKUNDO, LAHKO NA DAN IZGUBIMO TUDI VEČ KOT 10 L VODE.

IGRA VODNI STRAŽARJI: V [ZABAVNI IGRI](#) POMAGAJ VODNIMA STRAŽARJEMA VORANCU IN KAROLINI PRESTREZATI KAPLJICE VODE IN PRISPEVATI K VAROVANJU OKOLJA. (KLIKNI)

POT VODE DO NAŠEGA DOMA - OD KOD PRITEČE, KAM ODTEČE -

NA [SPLETNI POVEZAVI](#) SI NA SHEMI PITNE IN ODPADNE VODE OGLEDJ, KAKO ZAJAMEMO VODO V VODOVODNO OMREŽJE, KAKO POTUJE DO NAŠEGA DOMA IN KAM ODTEČE, KO JO PORABIMO. (KLIKNI)

KAM ODTEKA ODPADNA VODA IZ NAŠIH DOMOV IN KAKO ČISTIMO ODPADNO VODO?

ODPADNA VODA SKOZI ODTOKE V KOPALNICI, KUHINJI IN STRANIŠČU ODTEKA V KANALIZACIJSKO OMREŽJE DO KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAV.

ČIŠČENJE VODE JE EDEN OD UKREPOV ZA ZMANJŠEVANJE ONESNAŽENOSTI.

ODPADNE VODE IZ GOSPODINJSTEV IN INDUSTRIJ Z RAZLIČNIMI POSTOPKI PREČISTIJO V ČISTILNIH NAPRAVAH. KOMUNALNE ČISTILNE NAPRAVE ČISTIJO VODO NA TRI NAČINE.

V PRVEM DELU SE ZMANJŠA VSEBNOST TRDNIH ODPADKOV. V DRUGEM DELU POTEKA BIOKEMIČNO ČIŠČENJE S POMOČJO RAZGRADNJE BAKTERIJ IN KLORIRANJEM ALI DEZINFEKCIJO. V TRETJEM DELU PA ODSTRANIJO VSEBNOST HRANIL (PREDVSEM DUŠIKOVIH IN FOSFORJEVIH SPOJIN).

KOMUNALNA NAPRAVA NOVO MESTO

VEČ O NJIHOVI DEJAVNOSTI SI LAHKO PREBERETE NA SPLETNI STRANI [HTTPS://WWW.KOMUNALA-NM.SI/](https://www.komunala-nm.si/)

ZAKAJ JE VODA TAKO POMEMBNA ZA ŽIVA BITJA?

VSA ŽIVA BITJA POTREBUJEJO VODO ZA ŽIVLJENJE. VODA JE SESTAVNI DEL VSAKE CELICE V NAŠEM TELESU. SKORAJ 70 % ČLOVEŠKEGA TELESA PREDSTAVLJA VODA. V NJEJ POTEKAJO VSI BIOKEMIČNI PROCESI, KI OMOGOČAJO ŽIVLJENJE. VODA JE NAJPOMEMBNEJŠE HRANILO, SAJ SO V NJEJ RAZTOPLJENE NEKATERE ZA ŽIVLJENJE NUJNO POTREBNE MINERALNE SNOVI.

VODA IN ZDRAVJE – KOLIKO VODE NAJ POPIJEM NA DAN?

ODRASEL ČLOVEK NAJ BI DNEVNO POPIL 1,5 – 2 L VODE NA DAN.

PRIPOROČENE KOLIČINE SO ODVISNE OD RAZLIČNIH DEJAVNIKOV – FIZIČNA AKTIVNOST, TELESNA TEŽA, TEMPERATURA V OKOLJU, STAROST, ZDRAVSTVENO STANJE.

OB VEČJI FIZIČNI AKTIVNOSTI, VISOKIH TEMPERATURAH ALI PO ZAUŽITI SUHI HRANI MORA BITI KOLIČINA POPITE VODE VEČJA.

ČLOVEK BREZ VODE NE MORE PREŽIVETI DLJE KOT 3-5 DNI, MEDTEM KO BREZ HRANE LAHKO PREŽIVI TUDI DO 90 DNI.

ODMOR

POPIJ KOZAREC VODE.

NEKAJ MINUT NAMENI GIBANJU IN SPROSTITVI.

POJEJ SADNO MALICO.

PREZRAČI PROSTOR.

DOKUMENTARNI FILM **ŽEJNI SVET**

SKUPINA SODELAVCEV BIOTEHNIŠKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI TER AKADEMSKE IN RAZISKOVALNE MREŽE SLOVENIJE (ARNES) NAM OB 22. APRILU, SVETOVNEM DNEVU ZEMLJE, OMOGOČA BREZPLAČEN OGLED 90 MINUTNEGA VRHUNSKEGA DOKUMENTARNEGA FILMA YANN ARTHUS-BERTRANDA **ŽEJNI SVET**. FILM RAZKRIVA SKRIVNOSTNI IN NAVDUŠUJOČI SVET CELINSKIH VODA. OMOGOČA NAM ODKRIVANJE NAJLEPŠIH POKRAJIN NA NAŠEM PLANETU, JEZER, REK IN MOKRIŠČ, KI JIH JE USTVARILA VODA. POSKUŠA NAM PREDSTAVITI VSAKODNEVNO REALNOST VSEH TISTIH LJUDI, KI JIM VODA PRIMANJKUJE IN ZARADI NJENEGA POMANJKANJA CELO UMIRAJO, IN VSAKODNEVNO BITKO LJUDI, DA BI VODO DOBILI, JO PREČISTILI ALI JO PRIPELJALI DO TISTIH, KI JO POTREBUJEJO OZ. PREPREČILI NJENO ONESNAŽEVANJE. DOSTOP DO PITNE VODE JE BOLJ KOT KADARKOLI VELIK IZZIV JUTRIŠNJEGA DNE.

NA SPODNJI POVEZAVI SI POGLEJ FILM: ŽEJNI SVET

[HTTPS://VIDEO.ARNES.SI/PORTAL/ASSET.ZUL?ID=U24APOMYHLZUWFYPOVS4R1LI](https://video.arnes.si/portal/asset.zul?id=U24APOMYHLZUWFYPOVS4R1LI)

(OGLED FILMA JE MOGOČ DO 24. APRILA 2020)

DOKUMENTARNI FILM **ŽEJNI SVET**

NAPIŠI SVOJE MNENJE O DOKUMENTARNEM FILMU **ŽEJNI SVET**.

KAJ JE TISTO, KAR TE JE PRESENETILO, NAGOVORILO, MORDA SPREMENILO TVOJ POGLED NA PROBLEMATIKO?

ALI VEŠ?

- ČE BI BILA ZEMLJA LE 5 % BLIŽE SONCU, BI BILA ŽGOČA BREZVODNA PUŠČAVA KOT VENERA.
- ČE BI BILA ZEMLJA LE 3 % DLJE OD SONCA, BI BILA ZMRZNJENA PUŠČAVA KOT MARS.
- NAŠ PLANET JE EDINI, KI IMA VODO V PLINASTI, TRDI IN TEKOČI OBLIKI.
- VODA JE TISTA, KI ZEMLJO DELA ŽIVI PLANET.
- LE 0,02 % VSE VODE NA NAŠEM PLANETU NAM JE NA VOLJO ZA UPORABO. TO JE KOLIČINA VODE, KI JO NARAVA VSAKO LETO DA LJUDEM IN VSEM DRUGIM BITJEM.
- POMANJKANJE VODE NARAŠČA. LETA 1950 JE BILO NA SVETU 2,5 MILIJARDE LJUDI. ZA VSAKEGA ČLOVEKA JE BILO NA VOLJO 16.800 M³ VODE. DANES JE NA SVETU 7,7 MILIJARD LJUDI IN KOLIČINA VODE NA VOLJO ZA VSAKEGA ČLOVEKA JE LE 5.600 M³.
- LETA 1990 JE DOSTOP DO ČISTE VODE IMELO 77 % SVETOVNE POPULACIJE. LETA 2012 JE ODSOTOK NARASTEL NA 87 %. ČEPRAV SE ODSOTOK LJUDI, PRESKRBLJENIH Z VODO POVEČUJE, NARAŠČA TUDI ŠTEVILO PRIKRAJŠANIH LJUDI, SAJ JE RAST ČLOVEŠKE POPULACIJE HITREJŠA KOT RAST OSKRBE Z VODO.

ALI VEŠ?

- ZA 1 L MLEKA JE POTREBNIH 1.000 L VODE (VODA, KI JO POPIJE KRAVA, VODA ZA PROIZVODNJI ŽIVALSKJE KRME, VODA ZA PRANJE).
- ZA 1 KG PIŠČANCA JE POTREBNIH 3.920 L VODE (ZA PITJE, ZA RAST NJEGOVE HRANE).
- ZA 1 KG BOMBAŽA JE POTREBNIH 100 L VODE (VODA ZA NAMAKANJE).
- ZA 1 KG GOVEDINE JE POTREBNIH 15.155 L VODE (ZA PITJE, ZA PROIZVODNJO KRME, ZA PRANJE).
- ZA IZDELAVO 1 KG PLASTIKE JE POTREBNIH 85.000 L VODE.
- ZA IZDELAVO ŠTIRIH AVTOMOBILSKIH GUM JE POTREBNO 160.000 L VODE.
- ZA IZDELAVO ENEGA AVTOMOBILA JE POTREBNO 450.000 L VODE.

LITERARNO USTVARJANJE

V BERILU NA STRANI 122 PREBERI PESEM **KAKŠNE BARVE JE POTOK**, KI JO JE NAPISAL GRIGOR VITEZ.

PESEM GOVORI O TEM, DA JE POTOK OD VSEH – OD JELENOV, ZAJCEV, PTIC, METULJEV SRN... VSAK GA DOŽIVLJA NA SVOJ NAČIN, ZA VSAKEGA IMA POTOK SVOJO BARVO, ODVISNO OD TEGA, V KATEREM DELU DNEVA GA OPAZUJE.

KAKO PA TI DOŽIVLJAŠ POTOK? ŠE SAM NAPIŠI PESEM (VSAJ DVE KITICI IZ ŠTIRIH VRSTIC), V KATERI BOŠ PRIKAZAL SVOJE DOŽIVLJANJE POTOKA.

Grigor vitez

Kakšne barve je potok

K potoku, ki s šumenjem teče,
Previdno pride jelen plah,
Vodé napije se in reče:
– Zelen je potok kakor mah.

Ob stenah potok dalje teče,
Nad kamni péni se, pehá,
Poskakujoči zajček reče:
– Ta potok ves je iz srebra.

Prek polja potok dalje teče,
Pod vedrim nebo, prek dobnav,
nad njim pa lastovica reče:
– Kot nébes potok je svetlal.

In potok dalje, dalje teče,
nad njim oblakov belih vas,
metulj belin tako si reče:
– Ta potok bel je kakor jaz.

Z bogastvom zvezd večer prihaja,
Dan svoje barve pogasi,
Plašljiva srna tiho baja:
– Ves potok v zvezdah se blesti.

Prevedel Tone Pavček

LIKOVNO USTVARJANJE

POTREBUJEŠ:

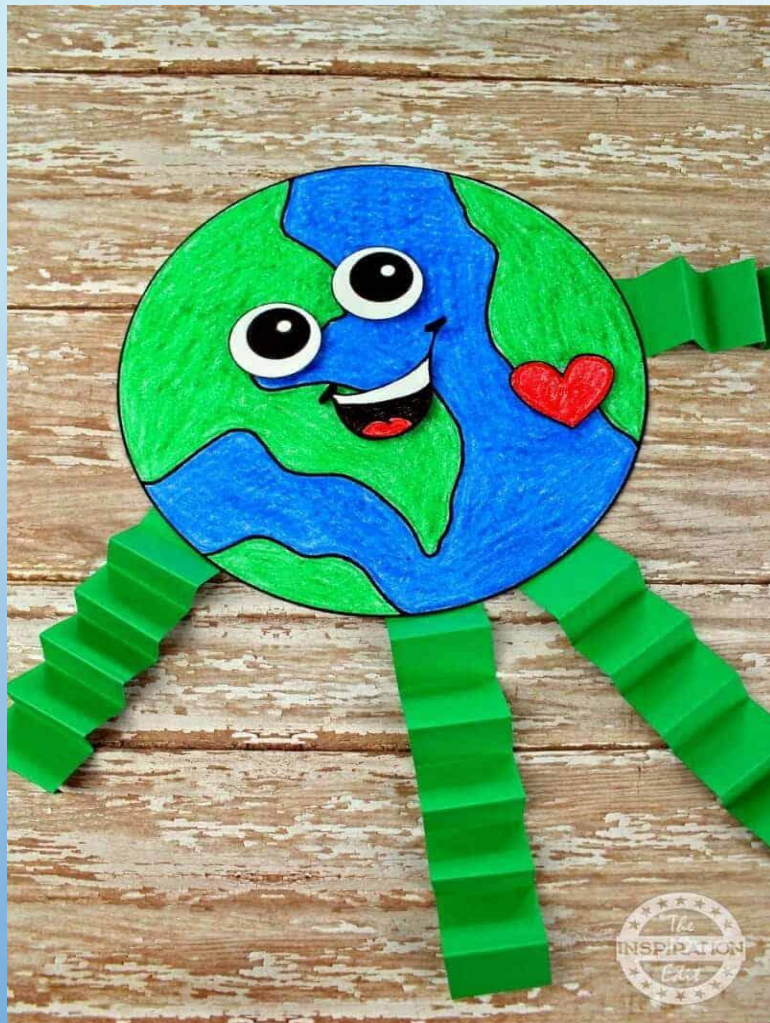
SVINČNIK, ŠESTILO, ŠKARJE, BARVICE, LEPILO.

NAVODILO: NA LIST A4 NARIŠI SKICO ZEMLJE IN JO IZREŽI. Z BARVICAMI JO POBARVAJ. NARIŠI, POBARVAJ IN IZREŽI ŠE OČI, USTA IN SRCE TER JIH NALEPI NA ZEMLJO.

IZREŽI ŠE 4 TRAKOVE ZA ROKE IN NOGE IN JIH ZGIBAJ V HARMONIKO TER JIH NALEPI NA ZEMLJO.

ZEMLJO PRITRDI NA OKNO, DA JO BODO VSI VIDELI.

SLIKO IZDELKA POŠLJI NA MOJ E-NASLOV.

IGRA ZA VSE DRUŽINSKE ČLANE

KER SMO V ZADNJEM OBDOBJU VELIKO DOMA, SI ČAS LAHKO POPESTRIMO Z RAZLIČNIMI DOMISELNIMI IGRAMI, PRI KATERIH LAHKO SODELUJE VSA DRUŽINA.

1. **POJMI NA TEMO VODA:** VSAK OD DRUŽINSKIH ČLANOV NAJ NA SVOJ LIST PAPIRJA V ENI MINUTI NAPIŠE ČIM VEČ POJMOV, POVEZANIH Z VODO. TISTI, KI JIH NAPIŠE NAJVEČ JE ZMAGOVALEC.

2. **PREGOVORI O VODI:** NAPIŠITE ČIM VEČ PREGOVOROV O VODI, KI JIH POZNATE V VAŠI DRUŽINI.

3. **ZANIMIVOSTI O VODI:** NAPIŠITE ČIM ZANIMIVOSTI O VODI.

NASVETI VARČEVANJA VODE

V KOPALNICI

1. Med umivanjem rok, zob in britjem zapirajmo pipo.
2. Uporabljajmo raje tuš kot kopalno kad.
3. Skrajšajmo čas tuširanja.
4. Premislimo, ali je res treba brisače menjati vsak dan.
5. Preverimo, ali smo pipo po uporabi dobro zaprli.
6. Preverimo, ali splakovalnik v stranišču pušča.
7. Zamenjajmo stari splakovalnik v stranišču z novim, dvostopenjskim.
8. Ne uporabljajmo stranišča za odplakovanje uporabljenih papirnih robčkov, po uporabi jih odvrzimo v koš.

V GOSPODINJSTVU

9. Uporabljajmo varčne pralne in pomivalne stroje.
10. Posodo raje operimo v pomivalnem stroju kot ročno.
11. Če posodo pomivamo ročno, med čiščenjem z detergentom zapirajmo vodo.
12. Pralne in pomivalne stroje vključimo šele tedaj, ko so napolnjeni.
13. Ob nakupu novih pomivalnih in pralnih strojev preverimo, ali omogočajo nastavitve količine umazane posode ali perila.
14. Zelenjavo in sadje perimo v skledi z vodo in ne pod tekočo vodo.
15. Ne uporabljajmo vode za odmrzovanje zamrznjene hrane.
16. Premislimo, ali za pitje vedno potrebujemo drug kozarec ali lahko večkrat uporabimo istega.
17. Za hlajenje pijače ne uporabljajmo hladne tekoče vode.

NA VRTU

18. Za zalivanje vrta uporabljajmo deževnico.
19. Vodo, s katero smo oprali sadje in zelenjavo, uporabimo za zalivanje rož.
20. Prazne površine med rastlinami v okrasnem ali zelenjavnem vrtu pokrijmo s pokrivko iz slame, lubja ali pokošenih travnih ostankov, da preprečimo izhlapevanje vode.
21. Naravnajmo rezilo kosilnice na višjo raven. Višje trave ščitijo korenine pred izsušitvijo in zmanjšajo potrebe po zalivanju.
22. Če voda odteka z zelenice ali vrta, zmanjšajmo intenziteto zalivanja ali zalivajmo v krajših časovnih intervalih.
23. Vrt zalivajmo v jutranjih ali večernih urah in ne v premočnem vetru.
24. Na vrtu skupaj posadimo rastline, ki imajo podobne potrebe po zalivanju.
25. Vrt zalivajmo redkeje in takrat bolj intenzivno, da rastline razvijejo globok koreninski sistem.
26. Dvorišča ne čistimo z vodo, raje ga temeljito pometimo.

V AVTOPRALNICI

27. Avtomobile perimo v avtopralnicah s sistemom recikliranja vode.

NA HIŠNEM IN JAVNEM VODOVODNEM SISTEMU

28. Nadzorujmo porabo vode na vodomernem mestu.
29. Naučimo se zapreti glavni vodovodni ventil.
30. Poročajmo upravljavcu vodovodnega sistema o okvarah na javnem vodovodnem sistemu.

NAVODILA ZA POSKUS **VODNI KROG**

1. KAJ POTREBUJEŠ ZA POSKUS?

- VEČJO STEKLENO POSODO,
- MANJŠO STEKLENO POSODICO,
- PLASTIČNO FOLIJO ZA ŽIVILA,
- NEKAJ KOCK LEDU.
- VROČO VODO.

2. NAVODILO: V VEČJO STEKLENO POSODO PREVIDNO ZLIJ VROČO VODO. VANJO V SREDINO POSTAVI MANJŠO STEKLENO POSODICO, TAKO DA BO NIVO VROČE VODE POD NJENIM ROBOM. VEČJO STEKLENO POSODO TESNO PREKRIJ S PLASTIČNO FOLIJO ZA ŽIVILA. NA SREDINO FOLIJE Z ZUNANJE STRANI POLOŽI NEKAJ KOCK LEDU.

OPAZUJ IN OPIŠI DOGAJANJE. POJASNI REZULTAT (UPORABLJAJ USTREZNE IZRAZE).

V DANAŠNJEM ČASU NI PROBLEM LE POMANJKANJE KOLIČINE VODE ZARADI POVEČANE UPORABE, TEMVEČ TUDI KAKOVOST VODE, SAJ VELIKO ŠTEVILO SVETOVNEGA PREBIVALSTVA TRPI POMANJKANJE ZDRAVSTVENO USTREZNE PITNE VODE ALI CELO ŽIVI BREZ PITNE VODE.

Z OZAVEŠČANJEM IN ODGOVORNIM RAVNANJEM LAHKO PRIPOMOREMO K MANJŠI ONESNAŽENOSTI.

NAJLEPŠA HVALA ZA SODELOVANJE!

VAŠE MNENJE O NARAVOSLOVNEM DNEVU IN ODGOVORE MI SPOROČITE NA MOJ E-NASLOV.